

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Владимир Атанасов Янев,

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1.

Филология, докторска програма Българска литература (Българска литература след Първата световна война)

Автор: Мария Димитрова Панова

Тема: „Поезията на Константин Павлов в модерните движения на българската лирика (контексти, оразличавания, проекции)“

Научен ръководител: доц. д-р Владимир Атанасов Янев – ПУ „Паисий Хилендарски“

Със заповед № РД-21-538 от 15. 03. 2023 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Поезията на Константин Павлов в модерните движения на българската лирика (контексти, оразличавания, проекции)“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование „Хуманитарни науки“, професионално направление „Филология“, докторска програма „Българска литература (Българска литература след Първата световна война). Автор на дисертационния труд е Мария Димитрова Панова – докторантка в редовна форма на обучение към катедра „Българска литература и теория на литературата“ с научен ръководител доц. д-р Владимир Атанасов Янев от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет (само за докторантите зачислени до 04.05.2018 г.)

Мария Панова завършва Английската езикова гимназия – Пловдив. Блестящата студентка в специалността Българска филология на Пловдивския университет завършва като магистър в специалността Актуална българистика. С изявите си спечелва уважението на колеги и преподаватели. Ерудирана и талантлива, Мария Панова е авторка на текстове, отличаващи се с прецизен аналитизъм и стилова изразителност. Това убедително се доказва в представения дисертационен труд, посветен на значителния български автор Константин Павлов.

Дисертационният труд е с обем 212 страници, структурирани в три глави, увод, заключение и библиография, включваща 218 библиографски единици цитирана литература. Първата глава „Модерността като динамичен и устойчив феномен без край“ представя проучвателската дейност на докторантката, основаваща се на значимите изследвания на авторитетни философи, културолози, литературоведи в сферата на модерността – Теодор Адорно, Ричард Бърнстийн, Хуго Фридрих, Мишел Фуко, Димитър Аврамов и др. Основната част на изследването е концентрирана във втора глава „Поезията на Константин Павлов и /не/възможните модерни движения в българската лирика“. Отделя се и внимание на полемиките за поезията на младите поети от 60-те години с акцент върху претенциите на догматичната критика, които под една или друга форма показват своята анахроничност, ако и да съхраняват властовата си позиция. Изследователката информира за ранните изяви на Константин Павлов /предимно във вестник „Стършел“/, за да се съсредоточи върху стихосбирките „Сатири“ и „Стихове“ с тяхната ярка модерна поетика. Още тук се дават характеристики на необичайността, парадоксалността, алогичността на поетическите предложения, които трайно отличават авангардно абсурдистката природа на Константин Павлов. Проследявайки неговите литературни и социални перипетии, сходствата и оразличаванията от неговите връстници, докторантката фиксира поведенческата жестовост на отсъствието му и знаковостта на „завръщането“ в литературната публичност чрез стихосбирката „Стари неща“. Мария Панова обръща особено внимание и на стихосбирката „Появяване“ в контекста на българската лирика от 90-те години на XX век, за да определи аналитично значимостта му като особено оригинално явление в литературата ни.

Третата глава „Поезията на Константин Павлов през обектива на кинокамерата“ е сполучливо допълнение към творческата фигура на изследвания творец. Филмите, създадени по негови сценарии и по сценарии на други автори, имат особена съдба и подчертават, както твърди докторантката, „ценностно значимо взаимодействие между българските изкуства и преноса на модерната поетика на Константин Павлов в киното“.

Трактовките на Мария Панова убедително очертават както образа на оригиналния творец, така и многообразните модерни движения и авторски търсения от 60-те години през краевековието и новите десетилетия. В изследването са привлечени и ярко представени значителни творци от различни поколения.

Докторантката е участвала в четири национални и пет международни научни конференции. Има участия в два международни проекта. Публикационната ѝ активност до момента

включва осемнадесет научни публикации, като седем от тях са в издания, които са индексирани в международните научни бази данни.

Лично участие на докторантката

Резултатите и приносите на дисертационния труд на Мария Димитрова Панова „Поезията на Константин Павлов в модерните движения на българската лирика (контексти, оразличавания, проекции)“ са оригинални и не съм открил в текста на дисертацията елементи на плагиатство.

Автореферат

Авторефератът на Мария Панова напълно отговаря на изискванията за научно изследване за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ и обективно и точно представя написаното в дисертационния труд.

Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки към докторантката, а препоръката ми е този дисертационен труд да бъде издаден като книга.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Мария Димитрова Панова **съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Дисертационният труд показва, че докторантката Мария Димитрова Панова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Българска литература след Първата световна война“ като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от дисертационния труд, автореферата, постигнатите резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Мария Димитрова Панова в област на висше образование: 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма „Българска литература (Българска литература след Първата световна война)“.

Изготвил становището:

Доц. д-р Владимир Янев

05.04. 2023 г.